

AGRONOMSKI GLASNIK

UREDIO: Dr. STJEPAN POŠTIĆ

ZAGREB, u februaru 1930.

Ovom sveskom počinje izlaziti Agronomski Glasnik namjesto dosadašnje Gospodarske Smotre — kao glasila Udruženja Agronoma u Zagrebu i Agronomskog Pregleda — kao glasila Udruženja Jugoslovenskih Agronoma u Beogradu. Prema tome je ovaj Glasnik nastavak rada započetoga i provedenoga putem spomenutih glasila.

Pokraj toga ovaj glasnik imat će u sebi i nešto novoga, što se razlikuje od dosadašnjih spomenutih glasila, ne samo po nazivu, nego i po sadržaju. Po sadržaju u tome, što treba da jasnije izražava novu situaciju, nove prilike i nove potrebe.

Stručna poljoprivredna literatura od veoma je velikog značenja. Ona vrši raznolike funkcije i odgovara različitim zadacima. Naša stručna poljoprivredna literatura u prvom redu i najvećoj mjeri obraća se našem poljoprivredniku sa propagandom i poukom. To čini sa brojnim našim propagandističkim listovima, koji već decenije vrše uspješno ovaj zadatak i u velikoj ukupnoj nakladi raširiju se u narod. Nivo ovih listova je raznolik. Već prema čitačima, kojima je list namijenjen. U glavnom cilj im je pouka i propaganda. Pokraj ovih listova zauzima posebno mjesto »Glasnik Ministarstva Poljoprivrede«, koji donosi pretežno originalne naučne članke, recenzije i prikaze stručne literature domaće i inostrane.

I »Gospodarska Smotra« i »Agronomski Pregled« bili su u veoma bliskoj sličnosti sa »Glasnikom Ministarstva Poljoprivrede« po svom dosadašnjem pisanju. Na taj način imali smo zapravo tri lista sličnoga smjera i sadržaja, a nedostajao nam je list — pravo glasilo agronomskih stručnjaka, kao što su nedostajale i potpuno naučne revije, koje bi donosile skroz strogo stručne naučne publikacije, i reprezentirale našu nauku prema inostranstvu. Izdavanje potonjih naučnih revija bit će zadaća poljoprivrednih fakulteta, a potreba se već sada osjeća.

Izdavanje Agronomskog Glasnika dužnost je agronoma.

Potreba takovog lista počela se je osjećati istom u novije doba, pa zato nije ni čudo, što ga do sada nismo imali. Agronomska struka u našoj je zemlji još razmjerno mlada. Tek je deset godina kako postoje naši poljoprivredni fakulteti, koji su nam dali nekoliko stotina agronomskih stručnjaka. Mnoge ustanove istom se nalaze u stadiju izgrađivanja. Naročito je u velikom dijelu države nova ustanova sreskih poljoprivrednih agronoma. Jednako su u stadiju osnutka različiti naučni i eksperimentalni zavodi, ogledne stanice, nastavni zavodi i t. d.

Što se te različite poljoprivredne ustanove više izgrađuju, to se jače osjeća potreba međusobnog poznavanja saradnika, metoda i koordinacije rada, odnosno povezivanje saradnika u jednu radnu zajednicu. Ta potreba koordinacije i saradnje nije tolika niti u jednoj jedinnoj drugoj struci, jer niti jedna druga struka nije toliko mnogostruka i osebujna kao što je agronomska.

Svako pojedino pitanje poljoprivrede može kod nas da se pojavi kao osebujan naš poljoprivredni problem. Svaka bolest bilja, odlika svake pojedine biline, domaće životinje, ustrojstvo i osebujnost poslovanja svakoga pojedinoga seljačkoga gospodarstva i sl., može da imađe u sebi nešto osebujno našega. I zato, tko pristupa našoj poljoprivredi, treba istodobno da tu poljoprivredu uči upoznavati, dijagnozu nedostataka postavljati i pogriješke da nastoji odstranjivati. Rad taj prema tome je istraživalački, pedagoški i propagatorski.

Svaki pojedinac ne može dakako da bude u dovoljnoj mjeri i istraživaoc i pedagog i propagator. Radi toga se provodi diferencijacija rada. Socijalni agronom je u prvom redu propagator i organizator, eksperimentalni naučni zavodi zajedno sa oglednim stanicama su istraživači osebujnosti naših prilika, metoda i ciljeva rada, da bi poslužili kao temelj i izvor za rad nastavni, propagandistički i stručno administrativni. Nastavni zavodi su pedagoške ustanove za širenje stečenih općih i naših specijalnih naučnih zasada, bilo induktivno-deduktivnom i sl. metodom nauke među buduće agronomske stručnjake, bilo metodom dogmatskoga naučanja na srednjim, nižim, specijalnim školama i tečajevima među buduće agronomske pomoćnike u radu, kao i praktične poljoprivrednike u opće. Potpuni uspjeh sviju tih funkcija moguć je jedino ako se sva tri ova rada provode koordinirano, povezano i na principu diobe i maksimalnog iskorištavanja i materijalnih sredstava i stručnih intelektualnih snaga.

Radi toga je potrebno da svi agronomski stručnjaci sačinjavaju jednu radnu zajednicu. Potreban je korektiv, regulator međusobnih odnosa i veza, osnovan na privatnoj slobodnoj inicijativi, koji donosi međusobno upoznavanje i koordinaciju rada. Taj korektiv vrši pokraj ostalih ustanova i stručno agronomsko udruženje sa svim svojim manifestacijama: sastancima, anketama, skupštinama, kongresima i glasilom.

Za razliku od brojnih ostalih struka — ovakovo stručno glasilo udruženja istodobno je u punoj mjeri i staleško, jer je nemoguće precizno razdvojiti stručno-poljoprivredna od agronomsko-staleških pitanja. Tako na pr. problem organizacije agronomskog rada u narodu istodobno je stručni kao i staleški problem. Problem civilne agronomske prakse istodobno je stručni kao i staleški problem i t. d.

Samo je pitanje, koji momenat u danom slučaju više prevladuje, i sa koje točke gledišta se promatra stanoviti problem.

Ne samo što je svaki stručni ujedno i staleški problem, nego za razliku od ostalih brojnih staleža, interes agronomske struke redovno je u razmjeru i direktnom odnosu prema interesu staleža. Tako na pr. materijalno osiguranje agronoma (naročito obzirom na potpunu socijalizaciju — besplatnost agronomske struke), preduvjet je za uspješan rad, a

time i unapređenje poljoprivrede. Interes struke je u najviše slučajeva identičan sa interesom staleža. Prema tome i Glasnik agronomskih Udruženja odnosno Saveza razlikuje se od ostalih poljoprivrednih listova i revija, jer imade posve izraziti zadatak.

On treba da vodi računa o svim aktuelnim poljoprivrednim problemima sa gledišta agronomskog stručnjaka, koji taj problem treba da upozna i svladava. Tu dolazi u obzir: bit problema, metoda upoznavanja i rješavanja njegova, jednako dolazi tu u obzir značaj problema za opću poljoprivredu, specijalan poljoprivredni rajon, i za agronomski stalež. Prema tomu svaki problem treba da bude osvetljen i sa gledišta opće-poljoprivrednog i sa gledišta staleško-agronomskog.

LIST DAKLE TREBA DA BUDE

opće-poljoprivredni i
agronomsko-staleški;
on treba da je

veza agronomskih stručnjaka, koji rade na istomu programu,

aktivitator umnih snaga, privrednih, ekonomskih i socijalnih sila u cilju uposlenja za interese unapređenja poljoprivrede,

propagator novih spoznaja i metoda rada,

regulator pravilnih kolegijalnih odnosa između saradnika na istom polju,

koordinator sviju stručnih umnih i fizičkih radnika i naučnih, praktičnih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih ustanova, koje rade na unapređivanju seljačkoga gospodarstva i blagostanja sela;

organ — ne borbe, nego nastojanja, da se postigne društveni položaj i materijalno blagostanje agronomskih stručnjaka, koje odgovara važnosti i koristima njihova rada,

zaštitnik stečenih prava agronomskog staleža i sredstvo za postizavanje novih.

Ovo je dakle nota, koju želimo jače izraziti, i dužnost, kojoj želimo udovoljiti u našem Glasniku, koji prema svemu imade i pravo:

da traži od agronoma izdašnu saradnju, moralnu i materijalnu pomoć, jer se brine za staleške agronomске interese,

od poljoprivrednika, njihovih organizacija i ostale javnosti uvaženje, jer služi unapređenju općih interesa poljoprivrede,

od uprave državne i samoupravne (banovinske i sl.) vlasti moralnu i materijalnu pomoć naročito za to, jer nastoji da aktivira koordinira one snage, do kojih ne može da dođe birokratska inicijativa.

DR. STJEPAN POŠTIĆ.